

Wass Albert: Patkányok honfoglalása

(mese a fiataloknak)

Az ember háza ott állt a dombon és uralkodott. Uralkodott a kerten, fákon, bokrokon és veteményeken. Uralkodott a szántóföldeken, réteken és legelőkön, és uralkodott az erdőn is, amelyik a domb mögött kezdődött és felnyúlt egészen a hegyekig. A fák gyümölcsöt teremtek, a gyümölcsöt leszedte az ember, aki a házban élt, és eltette télire. Összegyűjtötte a veteményt és a pincébe rakta, hogy ne érhesse a fagy. A szántóföldekről begyűjtötte a gabonát, a rétekről a szénát és az erdőből a tüzelőfát. És mindent úgy helyezett el a házban, vagy a ház körül, ahogy az a legcélszerűbb volt. Tél kezdetén betelerelte állatait a legelőről, meleg istállóban adott szállást nekik és gondoskodott róluk. Így élt az ember.

Meg tudni kell azt is, hogy a ház kéményén tavasztól őszig gólyák álldogáltak, s az eresz alatt egy fecskepár fészkelte. Tudni kell, hogy tavasszal rügyező nyírfák illata vette körül a házat, s nyáron madárdal és sok virág.

A háznak nagy vaskos falai voltak, s az ember évente egyszer fehérre meszelte őket, kivéve ott, ahol vadrózsa kúszott reá. Ez a vadrózsa június derekán virágzott, s olyankor a szélesre tárt ablakon keresztül az illat beömlött a szobákba.

Így élt a ház és benne az ember, sokáig. Egy borús őszi napon, mikor az eső zsinóron lógott az égből, valahonnan két kis ázott szürke patkány érkezett. Messziről jöttek, fáztak és éhesek voltak. Meglátták a házat, besurrantak a nyitva hagyott ajtón és elrejtöztek a pincében. Ennivalót bőven találtak, jóllaktak és hamarosan hízni kezdtek. Télen már fiaik voltak s tavaszra megint. A fiatal patkányok, akik ott nőttek fel, már otthonuknak érezték a házat, és úgy futkostak a pincében, mintha övék lett volna.

Az ember eleinte meg sem látta őket. Később észrevette ugyan, hogy valami eszi a veteményt, de nem törődött vele. Volt elég. Jutott belőle annak, aki éhes. Egyszer aztán meglátott egy fal mellett elszaladó patkányt. Milyen apró és milyen félnék - gondolta. Éljen hát ő is, ha akar.

És telt az idő, és a patkányok szaporodtak. Először feltúrták a pincét. Aztán ásni kezdték a falakat. Kanyargós, mély lyukakat fúrtak belé, keresztül-kasul, és itt-ott már a szobákba is eljutottak. Az ember csóválta a fejét, mikor szobájában az első patkánylyukat meglátta. És mert nem szerette a rendetlenséget: betömte, és bemeszelte a nyílást.

Másnap reggelre újra ott volt. Az ember háromszor egymás után tömte be, és a patkányok háromszor egymás után fúrták ki megint. Akkor az ember legyintett, és azt gondolta: - Ők is kell, hogy éljenek. s ha nekik csak így jó, hát legyen. És attól kezdve nem tömte be többé a lyukakat. A patkányok pedig rohamosan szaporodtak tovább, és szaporodtak a lyukak a ház falában is. Már nemcsak a pincében, hanem a kamarában, a padláson, sőt éjszakánként a szobákba is besurrantak, és megrágtak minden megrághatót. Egyszer aztán, amikor az ünneplő csizmáját kezdték rágni, az ember megharagudott, és odasújtott botjával.

Az egyik patkányt fejbe találta éppen, s a patkány kimúlt. *Vérig sértve röffentek össze erre a patkányok. És azonnal kihirdették, hogy az ember ellenség, aki nem hagyja őket élni, szabadságukat korlátozza, jogaikat mellőzi, gyilkos, gonosz és önző.*

- Nem leszünk a rabszolgái tovább! - visította a főpatkány egy zsírosbődön tetejéről. - Követeljük a szabadságunkat, és a jogainkat. - és a patkányok elhatározták, hogy harcot kezdenek az ember ellen.

Az ember minderről nem tudott semmit. Haragját hamar elfeledte, vett más ünneplő csizmát magának, és nem törődött a patkányokkal tovább. Pedig akkor már rengeteg sokan voltak. Megették a pincében az összes veteményt, a kamarában az

összes lisztet és az összes sajtot, sőt már a szalonnát is rágni kezdték, pedig tudták, hogy az az ember legféltettebb kincse, amiből még a kutyájának sem ad.

Az ember, mikor ezt észrevette, fogta a megmaradt szalonnát, rúdra kötözte, s a rudat a dróttal fölakasztotta a gerendára. Ebből lett aztán csak igazán nagy felháborodás a patkányok között.

- Szemtelenség, gyalázat! - kiabálták, mikor rájöttek, hogy nem férközhetnek hozzá. - Elrabolja az élelmünket, kifoszt, kizsákmányol! Nem tűrjük tovább! - és föllázadtak. - Mienk a ház - hirdették ki maguk között -, mienk is volt örökké, csak megtúrtuk benne az embert, amíg jól viselte magát! De most elég!

S egy éjszaka, amikor aludt, rárohantak az emberre, összeharapták, kikergették a házból, messzire elüldözték, s aztán büszkén kihirdették a kertnek, a fáknek, az állatoknak és a madaraknak - még a virágoknak is -, hogy a ház ezentúl nem emberország többé, hanem patkányország, jog és törvény szerint. S azzal uralkodni kezdtek patkánymódra.

Mindent felfaltak, ami ehető volt, és mindent megrágtak, ami nem volt ehető, de szemük elé került. Kiürült rendre a pince, a kamara és a gabonás. Elköltöztek a madarak, elpusztultak a virágok, a ház fala omlani kezdett és megfeketedett, fák és virágok illatát bűz váltotta föl. A vetemény ott pusztult a földben, mert nem szedte ki senki. A gyümölcs megérett, lehullt, és elrohadt. A gabona aratatlan maradt, kimosta az eső, és kicsépelte a szél. És eljött a tél, és a patkányok addigra már megettek mindent, ami ehető volt, megrágtak mindent, ami rágható volt.

A falak tele voltak lyukakkal, a tetőről lehullott a cserép, ablakok és ajtók alatt öles nyílások tátongtak. És akkor éhezni kezdtek, mert nem volt egy szem gabona több, és az ajtók hasadékain, meg a falak odvain besüvített a szél, a megrongált tetőn behullott a hó, és nem tudtak segíteni magukon.

Először veszekedni kezdtek, marták és ölték egymást, rágták és ették egymást, de végül is nem tehettek egyebet: fölkerekedtek és otthagyták a tönkretett birodalmat.

Az ember pedig tavaszra szépen visszajött megint, rendbe hozta a tetőt, kitakarította a házat, a falakat megigazította, kimeszelte, a földet felszántotta, vetett és ültetett, s mire megjött a nyár, újra virágillat és madárdal vette körül a házat. Őszre ismét megtelt a pince, a kamara és a gabonás, és mire jött a tél, olyan volt már minden, mintha semmi sem történt volna.

Azonban elrejtőzve maradt mégis néhány patkány a falakban, vagy a pince gödreiben. És amikor az ember észrevette, hogy újra szaporodni kezdenek, hosszasan elgondolkodott, hogy mit is tegyen velük.

Ti is gondolkodjatok, s aszerint cselekedjete!

(Forrás: <http://www.fusz.hu/node/2406>
<http://szentkoronaradio.com/node/24474>)